

LIPANA, n.o.

POLITIKA OCHRANY DETI

---

december 2017

LIPANA, n.o.

Obsah

Základné východiská	3	Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany detí	11
1. Úvod	3	Príloha č. 1: Závazné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany detí LIPANA, n.o.	12
1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí LIPANA, n.o.	3	Príloha č. 2: Rozpoznávanie prejavov násillia	14
1.2 Definície	4	Príloha č. 3: Hlásenie porušenia ochrany bezpečnosti	16
1.3 Čo je zneužívanie detí?	4	Príloha č. 4: Informovaný súhlas	19
2. Dôležitosť politiky ochrany detí	5	Príloha č. 5: Dôležité kontakty	22
3. Vymedzenie Politiky ochrany detí	6		
3.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí	6		
3.2 Politika ochrany detí LIPANA, n.o. s ohľadom na externých partnerov	6		
3.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečnosti	6		
4. Politika ochrany detí LIPANA, n.o.	6		
4.1 Zamestnanci a iný personál	6		
4.2 Školenia a vzdelávanie	7		
4.3 Protokol správania	7		
4.4 Manažment	7		
5. Kódex správania	7		
6. Implementácia	8		
6.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania	8		
6.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany	9		
7. Usmernenia v komunikácii a v komunikácii s médiami	9		
7.1 Princípy	9		
7.2 Informovaný súhlas	10		
7.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom	10		
7.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných	10		

LIPANA, n.o.

Základné východiská

Násilie páchané na deťoch je celosvetový jav. Objavuje sa vo všetkých krajinách aj spoločnostiach a prejavuje sa v oblasti fyzickej, sexuálnej, emocionálnej ako aj v oblasti zanedbania starostlivosti o deti a mladých ľudí. Takmer vo všetkých prípadoch je možné takému zneužívaniu predísť. Deti a mladí ľudia sa môžu stať obeťami zneužívania, násillia a zanedbania v rodinách, komunitách, ústavoch, organizáciách, v súkromí, ale aj na verejných miestach. Môže to byť spôsobené okolnosťami, ale i ľuďmi (napríklad

organizátormi, delegátmi, zamestnancami, dobrovoľníkmi a i.). Táto Politika ochrany detí vznikla práve s ohľadom na to, že LIPANA, n.o. chce predísť akémukoľvek potenciálnemu zneužitíu detí a mladých ľudí počas ich zapojenia sa do rôznych činností podporených alebo organizovaných LIPANA, n.o. a týmto zabezpečiť ich ochranu.

1. Úvod

Politika ochrany detí LIPANA, n.o. je založená na Politike ochrany detí vytvorenej organizáciou Eurochild. Zároveň sme čerpali inšpiráciu z Politiky ochrany detí organizácie Keeping Children Safe Coalition.

Práca LIPANA, n.o. vychádza aj z Dohovoru OSN o právach dieťaťa (ďalej iba Dohovor). Veríme, že ochrana detí do veku 18 rokov je kľúčová pri zabezpečení práv, informácií a priestoru na vyjadrenie názorov ako aj komunikácie s inými deťmi alebo dospelými. Deti sa môžu stať silnými jedincami, agentmi zmeny vo svojom živote a v živote svojej rodiny a komunity iba vtedy, ak sú chránené pred násillím, diskrimináciou, akýmkoľvek zneužívaním (fyzickým, sexuálnym, emocionálnym) alebo zanedbaním.

1.1 Základné princípy a hodnoty ochrany detí LIPANA, n.o.

Táto Politika ochrany detí a mladých ľudí je založená na Dohovore OSN o právach dieťaťa. LIPANA, n.o. rešpektuje Dohovor ako ucelený dokument, ktorý tvorí základný rámec pre ochranu, zabezpečenie a možnosť participácie všetkých detí. Všetky deti a mladí ľudia, ktorí sa zúčastňujú na aktivitách organizovaných alebo podporených LIPANA, n.o., majú právo, aby:

- ich zdravie, bezpečnosť, blaho a najlepší záujem boli prvoradé,
- boli chránení a podporení ich vývin a tým umožnený rozvoj a naplnenie ich potenciálu,
- boli rešpektovaní a pochopení v rámci svojho kultúrneho, národnostného a náboženského pozadia
- boli vypočutí a ich názor bol plne braný do úvahy,

LIPANA, n.o.

- sa stali aktívnymi účastníkmi pri rozhodnutiach, ktoré sa ich priamo týkajú (vrátane ochrany detí).

Nespochybniteľná povinnosť

LIPANA, n.o. verí, že mimovládne organizácie, ktoré pracujú na uplatnení detských práv, majú absolútnu povinnosť chrániť deti a mladých ľudí pred zneužitím alebo zanedbaním. Táto povinnosť je záväzná a nespochybniteľná. Bez vhodne nastavených štandardov a mechanizmov organizácia nielenže zlyháva pri plnení svojej primárnej povinnosti chrániť deti a mladých ľudí, ale zároveň nedbalo vytvára prostredie, kde môže dôjsť k zneužívaniu.

Transparentnosť

LIPANA, n.o. verí, že bez vhodných a jasne stanovených postupov sú mimovládne organizácie vystavené riziku falošných obvinení zo zneužívania detí. Navyše organizácie, v ktorých absentuje otvorená komunikácia, sú vystavené nebezpečenstvu infiltrácie ľuďmi ako napríklad pedofilmi, ktorí chcú zneužiť deti dúfajúc, že ich nikto neodhalí.

Preto sa LIPANA, n.o. snaží o:

- vytvorenie prostredia, kde deti a dospelí otvorene hovoria o problémoch bezpečnosti a ochrany,
- transparentnú komunikáciu v rámci organizácie, ale i mimo nej (medzi partnermi), aby podporila nárast povedomia a princípov implementácie ochrany detí,
- vytvorenie jasných procesov, ktorými bude riešiť prípadné obvinenia otvorene, spoľahlivo a spravodlivo.

Implementácia a zodpovednosť

Túto Politiku ochrany detí sme vytvorili s cieľom zabezpečiť čo najvyšší štandard profesionálneho prístupu a správania sa, aby sme zabránili zneužitiu detí alebo mladých ľudí počas ich zapojenia sa do aktivít, projektov alebo programov, ktoré LIPANA, n.o. organizuje, implementuje a podporuje. Politika ochrany preto obsahuje opatrenia, ktoré budeme dodržiavať pri nábere nových zamestnancov; prehodnotení manažérskych štruktúr; vytváraní priestoru pre deti a mladých ľudí, aby mohli otvorene hovoriť o problémoch; školeniach pre zamestnancov a rozvoji transparentných protokolov. Politika ochrany detí taktiež obsahuje jasné postupy, ktoré majú organizácie spolupracujúce s LIPANA, n.o. dodržiavať počas spoločných aktivít, projektov a programov.

Tieto procesy a kontrolné zoznamy sú súčasťou Politiky ochrany detí, rovnako ako procesy ohlasovania a následných krokov k riešeniu v prípade, že dôjde k porušeniu štandardov zabezpečujúcich ochranu detí.

Štandardy a postupy, ktoré sú ďalej rozpracované v tomto dokumente, vychádzajú z vyššie uvedených princípov.

1.2 Definície

Dieťa

Podľa Dohovoru o právach dieťaťa sa dieťaťom rozumie každá ľudská bytosť do 18 rokov veku, pokiaľ podľa záko-

na vzťahujúceho sa na dieťa nebola plnoletosť dosiahnutá už skôr.

Ochrana detí

Ochrana detí je široký pojem, ktorý zahŕňa princípy, štandardy, smernice a postupy vytvorené so zámerom chrániť deti pred úmyselným alebo neúmyselným zneužívaním. V tomto kontexte ochranu detí chápeme ako povinnosť LIPANA, n.o. zabezpečiť, aby zamestnanci, aktivity alebo programy nespôsobovali ujmy deťom, čiže nevystavovali deti rizikám možného zneužitia alebo ujmy. V prípade podozrenia ohrozenia bezpečnosti detí v rámci aktivít alebo programov, v ktorých sú zapojené, bude LIPANA, n.o. hlásiť podozrenie kompetentným autoritám.

Priamy kontakt s deťmi

Pod týmto pojmom chápeme situáciu, v ktorej sa osoba nachádza priamo v prítomnosti dieťaťa počas nejakej aktivity organizovanej LIPANA, n.o., bez ohľadu na to, či ide o pravidelné, krátkodobé alebo dlhodobé stretnutia. Ide o podoby formálneho a neformálneho vzdelávania, voľnočasové aktivity, resp. rôzne konferencie a stretnutia, na ktorých sa zúčastňujú deti alebo o prácu s dobrovoľníkmi a pracovníkmi s deťmi a mladými ľuďmi.

Nepriamy kontakt s deťmi

Pod týmto pojmom chápeme:

- a) prístup k informáciám o deťoch, ktoré sa zapájajú do aktivít LIPANA, n.o., ako napríklad mená, adresy, fotografie a prípadové štúdie,
- b) zabezpečenie financií pre organizácie, ktoré pracujú priamo s deťmi. Aj keď tento kontakt LIPANA, n.o. s deťmi definujeme ako nepriamy, je zodpovednosťou donora, aby hájil práva a bezpečnosť detí a mladých ľudí aj v takomto prípade.

Politika

Politika ochrany je vyhlásenie organizácie, že sa zaväzuje chrániť deti pred akýmkoľvek formami zlého zaobchádzania a jasne vymedzuje kroky, ktoré je potrebné urobiť na ochranu detí. Politika ochrany pomáha vytvárať bezpečné prostredie pre deti a zároveň vyjadruje vážnosť a záväznosť rozhodnutia organizácie chrániť deti.

1.3 Čo je zneužívanie detí?

WHO (World Health Organisation, Svetová zdravotnícka organizácia) definuje zneužívanie alebo týranie detí ako používanie akýchkoľvek foriem fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, obchodného, sexuálneho a iného vykorisťovania, pričom dochádza k priamemu alebo potenciálnemu ublíženiu na zdraví dieťaťa, ohrozeniu života a narušeniu rozvoja alebo ľudskej dôstojnosti zneužívajúcej zodpovednosť, dôveru alebo moc, ktorú zneužívajúci v danom vzťahu má.

V našom chápaní zneužívanie detí sa môže (okrem iných) prejaviť ako:

Fyzické týranie, ktoré má rôzne formy a prejavy ako

LIPANA, n.o.

napríklad: bitie, trasenie, sotenie, popálenie, úmyselné obarenie, dusenie, škrtenie a topenie dieťaťa atď. K fyzickému týraniu dochádza aj vtedy, keď rodič alebo iná zodpovedná osoba zanedbáva symptómy ochorenia alebo úmyselne spôsobuje ochorenie dieťaťa. Niekedy dochádza k špecifickej forme týrania - tzv. Münchhausenov syndróm v zastúpení (by proxy), kedy rodič vymýšľa a úmyselne inscenuje zdravotné problémy dieťaťa, kvôli ktorým je dieťa opakovane pomerne náročne a bolestivo vyšetrované a liečené.

Psychické týranie, ktoré zahŕňa také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický, citový vývoj a správanie dieťaťa. Môže mať rôzne formy a prejavy, napríklad opakované hovorenie deťom, že nie sú milované, nemajú žiadnu hodnotu, nie sú dostatočne dobré alebo ich hodnota je adekvátna splneniu očakávania osoby, ktorá sa o nich stará. Taktiež môže zahŕňať vekovo alebo vývinovo nevhodné očakávania od dieťaťa ako aj vystavovanie dieťaťa nebezpečenstvu alebo vyvolávanie strachu v ňom. Sčasti je psychické týranie súčasťou všetkých foriem zneužívania dieťaťa, ale môže sa objaviť aj samostatne.

Sexuálne zneužívanie detí, ktoré definujeme ako kontakt medzi dieťaťom a staršou alebo vyspelejšou osobou (napríklad mladistvý alebo dospelý, pričom môže ísť o cudzieho človeka, súrodca alebo zodpovednú osobu - rodiča alebo zákonného zástupcu), pričom je dieťa použité ako objekt sexuálneho uspokojenia dospelšej alebo staršej osoby. Často sa toto správanie vynucuje silou, vymáhaním, úplatkami, vyhrázaním alebo inou formou nátlaku. Sexuálne zneužívanie detí sa môže prejavovať fyzicky ale i psychicky a verbálne.

Sexuálne zneužívanie zahŕňa aj akékoľvek vystavovanie dieťaťa sexuálnym aktivitám, sexuálnemu kontaktu, sexuálnemu správaniu a činnosti bez ohľadu na to, či si je toho dieťa vedomé alebo nie. Sexuálne prejavy môžu obsahovať fyzický kontakt (pričom môže dôjsť k vniknutiu ako napríklad pri znásilnení) alebo fyzický kontakt bez vniknutia. Avšak sexuálne zneužívanie sa môže prejavovať aj bez fyzického kontaktu, napríklad pri nútenom sledovaní alebo tvorbe pornografických videozáznamov alebo sledovaní sexuálnych aktivít, resp. povzbudzovaní detí, aby sa správali nevhodným sexuálnym spôsobom.

Za komerčné sexuálne zneužívanie sa považuje každé využitie dieťaťa pre sexuálne účely za finančnú alebo inú

odmenu. Dieťa je v tomto prípade považované za objekt obchodu a sexuálneho vykorisťovania. Tento jav sa často spája s obchodom a s organizovaným zločinom, resp. nútenou prácou a moderným otroctvom.

Detská pornografia sa pre účely zákona definuje ako zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súlože, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby. Tento obsah môže byť zobrazený formou fotografií, negatívov, diapozitívov, časopisov, kníh, kresieb, filmov, videozáznamov a grafických zobrazení v počítačoch. Existuje všeobecné delenie do dvoch kategórií: soft-core (neobsahuje explicitné sexuálne scény, ale zobrazuje nahé deti alebo deti, ktoré sa správajú zvodne) a hard-core, ktoré znázorňujú deti aktívne sa zúčastňujúce sexuálnych aktivít.

Zanedbávanie, pričom ho definujeme ako akútne a vážne ohrozenie dieťaťa v dôsledku nedostatočnej starostlivosti a podnetov dôležitých pre jeho zdravý fyzický a psychický vývin.

Šikanovanie, ktoré definujeme ako úmyselné ublíženie, často opakované v určitom období, pričom sa obeť len veľmi ťažko dokáže ubrániť. Prejavuje sa rôznymi formami, ale najčastejšie prejavy sú: fyzické šikanovanie (bitie, kopanie, odcudzenie vecí obete), verbálne šikanovanie (nevhodné rasistické alebo homofóbne poznámky, vyhrákanie sa, nadávanie) a psychické šikanovanie (izolácia obete, neprijatie do skupiny vrstovníkov).

Zneužívanie detí za účelom obchodovania, ktoré definujeme ako využívanie detí na prácu alebo inú aktivitu s cieľom získania benefitov pre osobu, ktorá je za dieťa zodpovedná, pričom pôsobia poškodzujúco na fyzické a psychické zdravie dieťaťa, jeho vzdelanie alebo morálno-emocionálny rozvoj. Táto forma zneužívania sa prejavuje, okrem iného, nútenou prácou detí.

Dieťa, ktoré je nejakým spôsobom zneužívané, je často obeťou viacerých foriem násillia. Niektoré z ďalších foriem môžu byť diskriminácia, obťažovanie alebo šikanovanie, ktoré tiež negatívne pôsobia na rozvoj dieťaťa a ubližujú mu fyzicky aj psychicky.

2. Dôležitosť politiky ochrany detí

Povinnosťou všetkých organizácií a profesionálov, ktorí pracujú alebo sú v kontakte s deťmi, je zabezpečiť, aby všetky aktivity boli bezpečné pre deti a preto je nevyhnutné, aby mali vytvorenú Politiku ochrany detí.

LIPANA, n.o. potrebuje politiku ochrany detí, pretože tým zabezpečí:

Ochranu zamestnancov: podľa Dohovoru o právach dieťaťa všetky deti majú právo byť chránené pred akoukoľvek

formou násillia, zneužitia a vykorisťovania. Preto má LIPANA, n.o. zodpovednosť zabezpečiť, aby všetky aktivity, projekty a programy boli bezpečné pre deti. To znamená, že zamestnanci LIPANA, n.o. nepredstavujú riziko pre deti a programy a projekty sú tvorené tak, aby hájili a podporovali bezpečnosť detí.

Ochranu detí: niektoré deti sú obzvlášť vystavené riziku zneužívania, vykorisťovania a nedbalého zaobchádzania zo strany tých, ktorí sa o nich starajú alebo majú prístup

LIPANA, n.o.

k súkromným informáciám. Mnohé z detí, ktoré žijú v ťažkých podmienkach, už majú skúsenosť, že toto právo na ochranu bolo porušené a zažili narušený vzťah, dôveru alebo dokonca boli zneužití dospelým.

Ochranu dobrého mena organizácie: inštitúcie, ktoré pracujú s ohrozenými deťmi, sú vystavené riziku obvinenia zo zneužívania. Preto je dôležité, aby mali vytvorenú Politi-

ku ochrany a mechanizmy, ako sa pred takýmito obvineniami chrániť. Bez Politiky sa organizácia len ťažko ubráni pred krivým obvinením a jej dobré meno môže byť ľahko poškodené. Takéto obvinenia môžu negatívne ovplyvniť nielen ďalšie financovanie, ale aj dobré meno mimovládnych organizácií ako takých.

3. Vymedzenie Politiky ochrany detí

Politika ochrany detí LIPANA, n.o. sa týka:

- a) všetkých zamestnancov, členov správnej rady a dobrovoľníkov,
- b) všetkých, ktorí spolupracujú s LIPANA, n.o. (škoolitelia, konzultanti),
- c) všetkých dospelých, ktorí sprevádzajú deti na podujatiach a aktivitách organizovaných LIPANA, n.o.,
- d) všetkých, ktorí sa zúčastňujú aktivít a podujatí pre deti, ktoré organizuje LIPANA, n.o. (novinári, sponzori, do-nori atď.).

Povinnosťou všetkých vyššie uvedených subjektov je prečítať si Politiku ochrany detí LIPANA, n.o. a podpísať Čestné vyhlásenie, že budú dodržiavať uvedené princípy a procesy.

3.1 Zvyšovanie informovanosti o potrebe ochrany detí

Z dôvodu účinnej implementácie Politiky je nevyhnutné, aby všetci zamestnanci, dobrovoľníci, konzultanti, škoolitelia atď. boli oboznámení s obsahom Politiky a porozumeli mu a dodržiavali všetky kroky, ktoré zabezpečujú, aby nedošlo k ublíženiu dieťaťa, s ktorým by prišli do kontaktu počas, ale i mimo práce.

Kópia Politiky bude zaslaná každému dôležitému dospelému, ktorý sa zapojí do aktivít LIPANA, n.o. ako aj organizáciám, ktoré organizujú podujatia v mene LIPANA, n.o. a osobám, ktoré sprevádzajú deti na takéto podujatia. Povinnosťou týchto organizácií bude informovať svojich zamestnancov, rodičov detí alebo osoby starajúce sa o deti o obsahu Politiky a informovať deti o ich právach na ochranu a o procesoch

ohlasovania problémov v prípade, že sa vyskytnú.

3.2 Politika ochrany detí LIPANA, n.o. s ohľadom na externých partnerov

Politika ochrany detí LIPANA, n.o. sa týka všetkých organizácií a externých partnerov, ktorí spolupracujú na aktivitách, v ktorých sú deti zapojené.

Ak dané organizácie ešte nemajú vypracovanú vlastnú Politiku ochrany detí, ich povinnosťou je dodržiavať zásady a kroky definované v Politike LIPANA, n.o. a mali by prejavíť ochotu vypracovať vlastnú Politiku, ktorá zohľadňuje lokálny kontext a legislatívu.

V prípade, že dôjde k niekoľkým menším alebo jednému zásadnému porušeniu dohodnutých pravidiel a princípov, resp. k porušeniu bezpečnosti dieťaťa, LIPANA, n.o. si vyhradzuje právo ukončiť spoluprácu s danou organizáciou alebo inštitúciou.

3.3 Hodnotenie rizík a tvorba programu bezpečnosti

LIPANA, n.o. sa zaväzuje tvoriť programy a projekty, ktoré sú bezpečné pre deti a preto bude vykonávať posúdenie rizík a zavádzať stratégie na dodržanie bezpečnosti pri ich tvorbe.

Zároveň prijme opatrenia na zníženie rizika, ktoré budú súčasťou tvorby, realizácie a hodnotenia programov, projektov a aktivít, na ktorých sa deti priamo zúčastňujú alebo majú na deti nejaký dopad.

4. Politika ochrany detí LIPANA, n.o.

Táto politika bola vytvorená za účelom zabezpečiť najvyššiu možnú úroveň profesionálneho správania sa a osobnej praxe pri práci s deťmi, aby nedošlo k ich ohrozeniu počas účasti na aktivitách organizovaných LIPANA, n.o.

4.1 Zamestnanci a iný personál

Každá osoba (zamestnanec, člen Správnej rady, dobrovoľník, konzultant alebo škooliteľ a pod.), ktorá chce pracovať pre LIPANA, n.o., alebo s LIPANA, n.o. spolupracovať musí:

- a) podpísať Záväzné vyhlásenie, že súhlasí s princípmi a podmienkami Politiky ochrany detí LIPANA, n.o. a že sa zaväzuje dodržiavať ich.

LIPANA, n.o.

Súčasťou osobného pohovoru je okrem štandardných postupov aj:

- oboznámenie záujemcu s jasným vymedzením pozície a vyplývajúcej zodpovednosti s ohľadom na Politiku ochrany detí
  - rozhovor o bezpečnosti a ochrane detí a uistenie sa, že uchádzač plne rozumie týmto princípom a zaväzuje sa dodržiavať ich
  - súhlas s dodržiavaním princípov Politiky ochrany detí je súčasťou pracovnej alebo mandátnej zmluvy
- b) podpísať Čestné vyhlásenie o akomkoľvek odsúdení v trestnom konaní alebo rehabilitovanom treste. Súčasťou pracovnej zmluvy s LIPANA, n.o. je aj podpísanie súhlasu s vyžiadaním Výpisu z registra trestov v prípade potreby.

4.2 Školenia a vzdelávanie

Za účelom úspešnej implementácie Politiky ochrany detí vykoná LIPANA, n.o. nasledovné opatrenia:

- a) zamestnanec alebo dobrovoľník bude informovaný o Politike a všetkých postupoch a procesoch z nej vyplývajúcich počas prvých 3 týždňov od nástupu do práce. Ak je osoba zapojená priamo do práce s deťmi, bude zároveň zaškolená ohľadom vhodného správania sa počas aktivít, na ktorých sa deti zúčastňujú a prípustného, resp. neprípustného zdieľania informácií o deťoch. Školenie bude obsahovať aj oboznámenie sa s kontaktmi pomoci a podpory pre deti a ich rodiny.
- b) LIPANA, n.o. zabezpečí vhodné školenie pre každého zamestnanca, dobrovoľníka alebo brigádnika podľa pozície a zodpovednosti, ktorá z danej pozície vyplýva.

4.3 Protokol správania

Každý zamestnanec, člen správnej rady, dobrovoľník, brigádnik, školiteľ alebo konzultant, ktorý príde do priameho styku s deťmi počas aktivít LIPANA, n.o., obdrží Kódex správania.

4.4 Manažment

LIPANA, n.o. poverí jednu osobu - Manažéra politiky ochrany detí, ktorá bude zodpovedať za:

- informovanie tímu o Politike ochrany detí a implementáciu v rámci organizácie,
- monitorovanie implementácie Politiky ochrany a pravidelné informovanie členov správnej rady ako aj tímu o pokrokoch,
- príprava materiálov na školenia o Politike ochrany detí,
- zhromažďovanie a správu informácií o požiadavkách zákona, najlepších praktík a pod.,
- poskytovanie podpory a pomoci pre iných členov tímu v rámci tematiky ochrany detí.

Meno a kontaktné údaje zodpovednej osoby budú zverejnené a viditeľne umiestnené v kancelárii LIPANA, n.o..

Získať informácie o deťoch, vrátane právnych prípadov, budú môcť iba určené osoby, ktorých sa to bezprostredne týka. Všeobecnú zodpovednosť za implementáciu Politiky ochrany detí v LIPANA, n.o. nesie riaditeľ a Správna rada.

Súčasťou tejto Politiky ochrany detí sú rôzne zoznamy kontroly a procesy, uvedené v kapitolách 6 a 7, v ktorých sú popísané konkrétne kroky stratégie implementácie ako aj procesy monitorovania, reportovania a hodnotenia. Ochrana detí sa stáva súčasťou rozvoja všetkých programov a projektov LIPANA, n.o..

5. Kódex správania

LIPANA, n.o. sa týmto zaväzuje chrániť deti pred zneužívaním a vykorisťovaním. LIPANA, n.o. urobí všetko preto, aby sa predišlo akémukoľvek zneužívaniu a bude reagovať na podnet detí, ktoré by sa do takej situácie prípadne dostali. LIPANA, n.o. sa zaväzuje, že bude riešiť každé hlásenie obvinenia - opodstatnené alebo falošné - bez ohľadu na to, kto dané hlásenie bude podávať, o kom hlásenie je, alebo odkiaľ osoba pochádza.

Tento Kódex správania obsahuje poučenie o štandardoch etického a vhodného správania sa dospelých k deťom, ale i detí navzájom. Prioritou Kódexu je najlepší záujem dieťaťa a je potrebné pri jeho výklade a interpretácii použiť zdravý rozum a byť transparentný v konaní. Cieľom LIPANA, n.o. je, aby sa dospelí a deti správali k sebe navzájom spôsobom, ktorým budú počas spoločných aktivít všetci chránení a v bezpečí.

Každý zúčastnený by mal:

- vedieť, čo je zneužívanie detí (spracované aj v tejto Politike ochrany detí) a poznať zákonné ustanovenia s tým spojené
- poznať príznaky zneužívania a hlásiť akékoľvek podozrenie manažérovi politiky ochrany detí
- poznať, kto je manažér politiky ochrany detí v LIPANA, n.o.
- poznať zodpovedné osoby a procesy hlásenia podozrenia a postupovať podľa daných krokov
- rešpektovať základné práva ostatných a postupovať spravodlivo, pravdivo, ohľaduplne a správať sa k iným ľuďom s úctou a rešpektom
- správať sa ku všetkým deťom rovnako a zapájať ich

do aktivít bez rozdielov a diskriminácie

- aktívne pracovať na tom, aby ku každému človeku pristupoval s rešpektom
- snažiť sa, aby bol dodržaný vysoký štandard rešpektujúceho prístupu správania sa u seba aj u iných
- chrániť zdravie, bezpečnosť a blaho seba i iných
- brať na vedomie riziko vekovo zmiešaných skupín detí bez dozoru, kedy môže dôjsť k ohrozeniu mladších detí staršími
- brať na vedomie možné šikanovanie sa detí navzájom
- brať na vedomie, ako deti vnímajú ich slová, správanie a vzťahy
- zabezpečiť spôsob dohliadnutia na deti, aby mladšie, resp. ohrozené deti boli chránené pred zneužitím staršími deťmi alebo dospelými
- zabezpečiť prostredie, v ktorom sa deti môžu rozvíjať po osobnostnej, fyzickej, psychickej, sociálnej, morálnej a intelektuálnej stránke
- podporiť deti i mladých ľudí, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor a ich názor rešpektovať
- zamedziť a/alebo zabrániť prístupu detí k nevhodnému elektronickému obsahu
- rešpektovať právo na súkromné informácie za každých okolností
- zabezpečiť písomný súhlas dieťaťa alebo jeho rodiča/zákonného zástupcu v prípade fotografovania, filmovania alebo spracovania súkromných údajov v rámci aktivity

Žiadny zúčastnený nesmie:

- zapájať sa do akýchkoľvek foriem sexuálnej aktivity s deťmi
- správať sa provokatívne alebo nevhodným správaním dať podnet na obvinenie zo zneužívania
- dovoliť, aby dospelý spal s dieťaťom v jednej izbe alebo posteli sám (okrem prípadu, že rodič/zákonný zástupca dal na to písomné povolenie)

- deti obliekať, kúpať a inak sa starať o ich osobnú hygienu, ak to už dokážu vykonávať samostatne
- diskriminovať, znevažovať, zahanbovať, ponižovať deti a spôsobovať akúkoľvek formu psychického týrania detí (napr. vyjadrovať sa spôsobom, ktorý deti uráža a ubližuje im, alebo ukazovať obrázky alebo hovoriť príbehy, ktoré môžu citovo alebo mentálne ublížiť deťom)
- dieťa udrieť alebo mu akýmkoľvek iným spôsobom fyzicky ublížiť
- správať sa spôsobom, ktorý môže priamo ublížiť dieťaťu alebo ho vystaviť riziku zneužitia
- podporovať a obhajovať správanie iných dospelých (zamestnancov, dobrovoľníkov, školiteľov a iných), ktorí by porušovali zásady tohto Kódexu správania
- zostávať s dieťaťom sám, aby nedal podnet na faľšné obvinenia
- dovoliť deťom, aby sa zapájali do hier so sexuálnym podtónom
- prejavovať pozornosť deťom spôsobom, ktorý je kultúrne nevhodný alebo inak necitlivý k deťom (bozky, objatia, pohladenie, obtieranie, dotyk a iné); nevyhľadávať fyzický kontakt s dieťaťom (napríklad držanie sa za ruky), ak podnet neprichádza od dieťaťa resp. dieťa s tým nevyjadrilo súhlas
- navrhovať nevhodný vzťah a podporovať u dieťaťa sympatie a prejavy záujmu o vzťah
- fotiť, filmovať a žiadať súkromné informácie mimo tých, ktoré sú odsúhlasené a potrebné pre aktivity LIPANA, n.o.
- nevhodne použiť súkromné informácie o deťoch (napríklad na sociálnych sieťach) mimo odsúhlasených a povolených aktivít LIPANA, n.o.

V prípade, že sa objaví akékoľvek podozrenie z porušenia Politiky ochrany detí, je potrebné okamžite informovať manažéra politiky ochrany detí v LIPANA, n.o..

V častiach 6.1 a 6.2 sú popísané kroky, podľa ktorých treba postupovať v prípade porušenia Kódexu správania a Politiky ochrany detí.

6. Implementácia

6.1 Stratégia implementácie: Postupy oznamovania

Všetci zamestnanci, dobrovoľníci a brigádnicí by mali byť schopní u dieťaťa rozpoznať znaky a prejavy, ktoré naznačujú, že potrebuje pomoc (príloha č. 1).

Rozhodnúť sa, či je potrebné toto pozorovanie nahlásiť,

môže byť niekedy veľmi ťažké. Z toho dôvodu uvádzame postupy oznamovania, ktoré pomôžu vhodne reagovať pri zabezpečení ochrany dieťaťa alebo svedkov.

Všetky porušenia tejto politiky (bez ohľadu na to, či ide o podozrenie z porušenia, údajné porušenie alebo porušenie s výpoveďou svedka) treba okamžite nahlásiť manažérovi politiky ochrany detí v LIPANA, n.o., použijúc Správu

LIPANA, n.o.

o ochrane bezpečnosti (príloha č. 2), pričom je potrebné na prvé miesto vždy klásť najlepší záujem dieťaťa a jeho bezpečnosť.

Všetky záznamy a správy musia byť uložené na zabezpečenom mieste. Prístup k nim má iba manažér politiky ochrany detí v LIPANA, n.o. alebo riaditeľ. O všetkých hláseniach by mal byť informovaný aj poverený člen Správnej rady.

V prípade, že niekto upozorní na porušenie zásad bezpečnosti, treba okamžite reagovať - vhodnou pomôckou je skratka metodiky ACT (z angličtiny: Act/Child-Centered/ Time Counts).

Act – konať: ak je podozrenie, že došlo k porušeniu Politiky alebo Kódexu správania, treba okamžite hlásiť podozrenie

Child-Centered – najlepší záujem dieťaťa: pri rozhodovaní je najdôležitejšie brať do ohľadu najlepší záujem dieťaťa

Time Counts – čas zohráva dôležitú úlohu: je dôležité zvážiť najvhodnejšie a najefektívnejšie riešenie v čo najkratšom čase, ktoré zabezpečí ochranu dieťaťa.

Ďalším krokom pri rozhodovaní je určiť, či ide o internú alebo externú záležitosť.

Ak ide o internú záležitosť – obvinenie sa týka zamestnanca, dobrovoľníka, brigádnika – je na zváženie, či LIPANA, n.o. bude informovať aj miestne alebo národné orgány. V prípade, že nebude, treba postupovať podľa procesov stanovených v Politike ochrany detí. V prípade, že bude, treba informovať miestne alebo národné orgány a potom postupovať podľa dohodnutých procesov.

Ak ide o externú záležitosť – obvinenie sa týka niekoho mimo LIPANA, n.o. – treba zvážiť, do akej miery toto porušenie zasahuje do chodu a narušá princípy fungovania LIPANA, n.o. a podľa toho postupovať ďalej.

LIPANA, n.o. sa zaväzuje, že bude s informáciami o podozrení alebo obvinení zaobchádzať dôverne a dodržiavať všetky postupy, berúc ohľad na najlepší záujem dieťaťa, bez ohľadu na to, kto hlásenie bude podávať, o kom hlásenie je

alebo odkiaľ osoba pochádza.

LIPANA, n.o. sa zaväzuje, že urobí všetko pre to, aby zabránila ďalšiemu ublíženiu dieťaťa/detí počas alebo po udalosti, ktorej sa hlásenie týka. LIPANA, n.o. zároveň, po zvážení dopadu udalosti na dieťa, pomôže vyhľadať odbornú pomoc, napríklad aj v prípade potreby medicínskeho posúdenia zdravotného stavu. Dôležité kontakty na políciu, záchrannú službu, sociálnu kuratelu, sociálnych pracovníkov, linky dôvery a iné organizácie alebo osoby, ktoré môžu poskytnúť pomoc, budú zverejnené a k dispozícii (príloha č.4).

LIPANA, n.o. sa zároveň zaväzuje, že bude okamžite kontaktovať rodinných príslušníkov alebo zákonných zástupcov a informovať o udalosti a o poskytnutej pomoci. Následne bude vyhotovená Správa o ochrane bezpečnosti dieťaťa (príloha č. 2). Počas celého procesu sa LIPANA, n.o. zaväzuje, že bude na prvé miesto klásť najlepší záujem dieťaťa.

V prípade, že sa deti priamo zúčastňujú aktivity alebo stretnutia, budú na začiatku oboznámené s hlavnými bodmi Politiky ochrany dieťaťa, Kódexom správania, budú informované o tom, kto je manažér politiky ochrany detí a o postupoch pri ohlasovaní podozrenia alebo obvinenia. Všetky informácie budú deťom sprostredkované priateľským a zrozumiteľným spôsobom.

6.2 Stratégia implementácie: Interné postupy zabezpečenia ochrany

LIPANA, n.o. okamžite zbaví funkcie každého zamestnanca, dobrovoľníka, brigádnika, člena Správnej rady, poradcu, školiťela, ktorý je obvinený z porušenia Politiky ochrany dieťaťa, až kým nebudú známe výsledky vyšetrovania. LIPANA, n.o. si vyhradzuje právo prijať akékoľvek disciplinárne opatrenia v prípade dokázania viny a konať podľa daných opatrení, vrátane podania hlásenia na políciu.

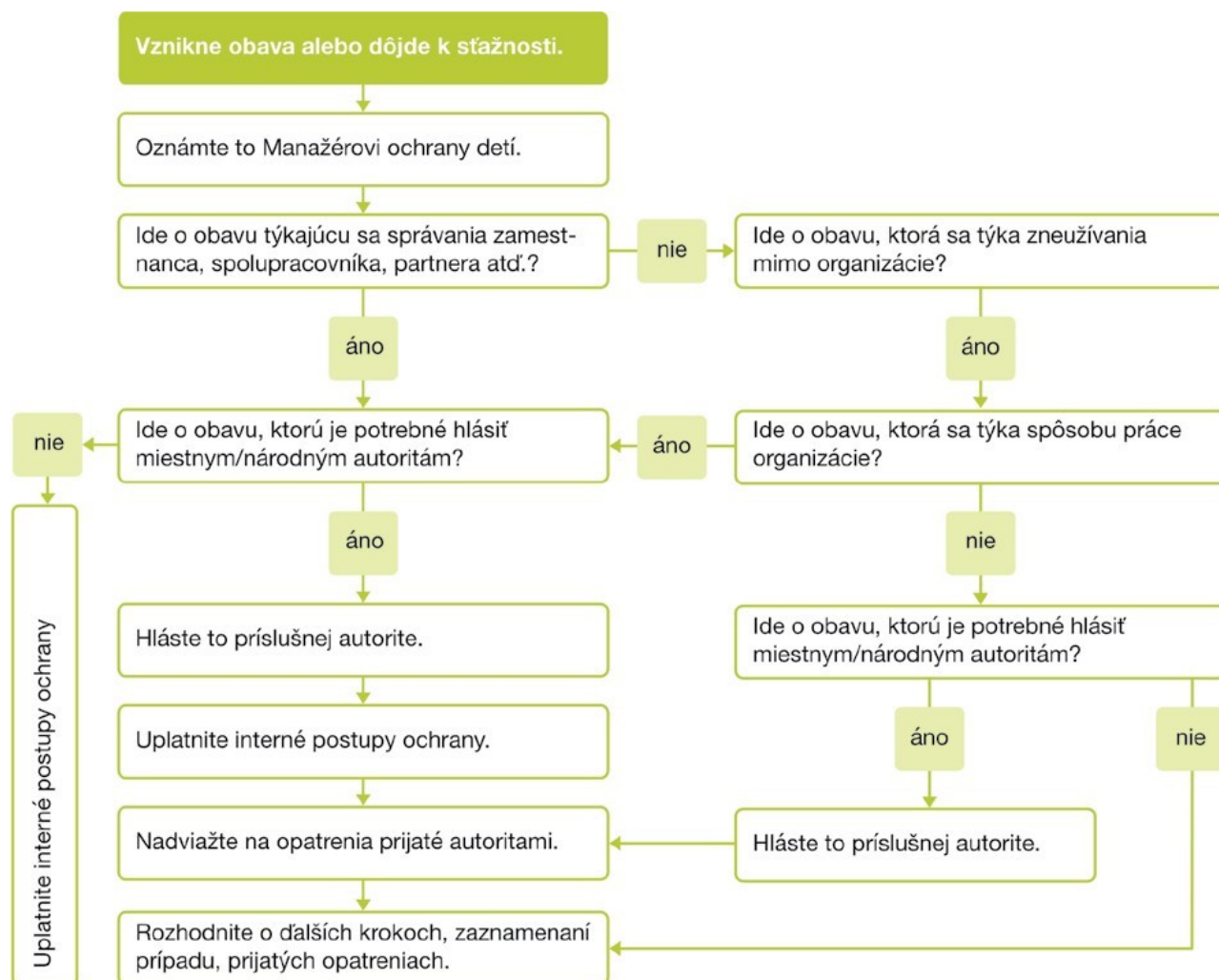
Vyšetrovanie má byť uzavreté riaditeľom LIPANA, n.o. a odovzdané menovanému členovi Správnej rady, ktorý rozhodne a navrhne vhodné riešenie. Rozhodnutie o akýkoľvek zá- veroch vyšetrovania bude odovzdané obvinenej osobe v písomnej forme.

Trestné činy budú ďalej postúpené polícii.

LIPANA, n.o.

6.3 Infografika: Postup pri oznamovaní

7. Usmernenia v komunikácii a v komunikácii s médiami

Táto časť Politiky ochrany detí obsahuje usmernenia pre zamestnancov LIPANA, n.o. v komunikácii s verejnosťou alebo médiami o práci LIPANA, n.o. alebo práci partnerov LIPANA, n.o.. Obsahuje základné princípy ochrany bezpečnosti detí v každej situácii, ako aj iné špecifické usmernenia, ktoré musia dodržiavať zamestnanci LIPANA, n.o. ale aj fotografi, filmári, novinári atď., ktorí sa zúčastnia akcií organizovaných LIPANA, n.o.. Usmernenia zahrnuté v tejto Politike sú použiteľné a relevantné vo všetkých formách komunikácie, sociálne siete nevynímajúc.

Kvôli bezpečnosti detí je za každých okolností nevyhnutné získať Informovaný súhlas podpísaný rodičom alebo zákonným zástupcom, v ktorom súhlasia s použitím fotografií a výpoveďami detí v médiách alebo publikáciách (príloha č. 3).

7.1 Princípy

LIPANA, n.o. sa zaväzuje, že bez ohľadu na formu komunikácie bude rešpektovať práva a dôstojnosť každého dieťaťa za každých okolností, berúc do úvahy jeho najlepší záujem. LIPANA, n.o. nebude používať ponižujúce alebo diskriminujúce vyjadrenia.

V tejto časti sa nachádzajú usmernenia ohľadom použitia fotografií, filmov alebo príbehov detí za účelom komunikácie s verejnosťou a médiami, pričom dôvodom usmernení je chrániť deti a súkromné informácie o nich. V niektorých prípadoch sa obeťmi zneužívania stali práve deti, o ktorých sa písalo v médiách alebo propagačných materiáloch.

LIPANA, n.o. sa zaväzuje dodržiavať nasledovné princípy v komunikácii:

LIPANA, n.o.

Princíp dôstojnosti – dôstojnosť dieťaťa musí byť zachovaná za každých okolností. Vyjadrenia nesmú degradovať, diskriminovať alebo znevažovať dieťa. Deti majú byť vhodne oblečené počas fotografovania a nemajú sa objavovať na fotografiách v pózach, ktoré by mohli byť vnímané ako sexuálne provokatívne.

Princíp správnosti – informácie o deťoch nemôžu byť zmanipulované a skreslené, napríklad z dôvodu vyvolania senzácie. Príbehy a fotografie by mali vyvážené hovoriť o živote detí a okolnostiach alebo negatívach, ktorým čelia ako aj o zmenách a pokroku detí. V komunikácii sa treba vyhýbať zovšeobecňovaniu, ktoré neodzrkadľuje danú situáciu. Nemali by byť používané fotografie, ktoré neznázorňujú priamo daný príbeh alebo udalosť a sú vytrhnuté z kontextu.

Princíp zachovania súkromia – LIPANA, n.o. sa zaväzuje, že nebude používať žiadne informácie o deťoch, ktorých zverejnenie by mohlo viesť k vystaveniu detí riziku alebo odhalenia súkromia a identity.

LIPANA, n.o. sa zároveň zaväzuje, že:

- bude vždy používať iba prvé meno dieťaťa, dohliadať, aby nebola zverejnená adresa dieťaťa, názov a adresa školy, ktorú dieťa navštevuje alebo iné informácie ohľadom bydliska ak nebolo dohodnuté inak so zákonným zástupcom a dieťaťom. V prípade, že je nevyhnutné chrániť bezpečnosť dieťaťa, bude použité zmenené meno.
- bude bezpečne uchovávať všetky získané informácie o dieťatí a fotografie detí (vrátane tých uchovaných v počítači). Prístup k informáciám budú mať iba tie osoby, ktoré sú priamo zapojené do daného programu, projektu alebo aktivity.
- bude reprezentovať vo svojich publikáciách a videách široké spektrum detí: chlapcov, dievčatá, deti v rôznom vekovom rozpätí, deti rôznych národností, etnických skupín a schopností. LIPANA, n.o. zabezpečí, aby sa v publikáciách objavili deti z rôznych skupín a krajín, podľa toho, kde má LIPANA, n.o. svoje činnosti.

Hlásenie sťažností: Sťažnosti akéhokoľvek charakteru ohľadom nevhodného obsahu znázorneného na fotografiách treba hlásiť podľa postupov stanovených v časti 6.

7.2 Informovaný súhlas

Je nevyhnutné vyžiadať si podpísaný informovaný súhlas, prv ako deti fotíme alebo nahrávame videá o ich živote a neskôr plánujeme použiť v publikáciách alebo iných prezentačných materiáloch. Znamená to, že deti sú informované o tom, ako a kde budú fotografie alebo informácie spracované a publikované. Taktiež sú informované o tom, že s tým nemusia súhlasiť a že informácie o ich bydlisku alebo iné súkromné údaje budú zmenené alebo zamáčané. Na zverejnenie prvého mena dieťaťa je taktiež potrebný súhlas priamo dieťaťa alebo jeho zákonného zástupcu.

Tento súhlas je platný iba s podpísaným a vyplneným Informovaným súhlasom (príloha č.3), ktorý podpíše dieťa a rodič/zákonný zástupca. V prípade, že to nie je možné, súhlas podpíše predstaviteľ organizácie, ktorá dieťa zastupuje. Je dobre, keď o súhlas požiada organizácia, ktorá

s deťmi priamo pracuje, lebo v tom prípade sa dieťa alebo rodič/zákonný zástupca cíti slobodnejší v prípade odmietnutia.

Informovaný súhlas a iné formuláre bude LIPANA, n.o. archivovať na bezpečnom mieste. Napriek získaniu písomného súhlasu, je potrebné znova, priamo počas aktivity, overiť súhlas detí s účasťou na fotografovaní/natáčaní atď.

7.3 Vedenie rozhovoru s dieťaťom

Vedenie rozhovoru s deťmi si vyžaduje ovládanie určitých zručností a dodržiavanie základných princípov, aby pri rozhovore boli rešpektované práva detí a zachovaná ich dôstojnosť.

Informovaný súhlas – okrem základných informácií a súhlasu by mal obsahovať aj prehľad tém, o ktorých sa s dieťaťom bude hovoriť a uistenie, že sa dieťa kedykoľvek môže rozhodnúť odmietnuť pokračovanie rozhovoru. Osoba, ktorá rozhovor robí, by sa mala hneď na začiatku rozhovoru uistiť, či dieťa rozumie podmienkam rozhovoru a svojim právam.

Zabezpečenie podpory – počas rozhovoru by mala byť prítomná osoba, ktorú dieťa dobre pozná. Ak je to možné, dieťa by si samo malo určiť osobu, ktorá sa rozhovoru zúčastní.

Rešpektovanie práva povedať NIE – je potrebné uistiť dieťa, že nemusí odpovedať na otázky, ak sa cíti nepríjemne a kedykoľvek môže svoj súhlas odvolať.

Pohlavie – je dôležité uvedomiť si, že dievčatá a chlapci majú iné potreby a zväziť, či rozhovor bude robiť muž alebo žena. Zároveň je dôležité zväziť témy rozhovoru z pohľadu pohlavia.

Rešpektovanie práva na informácie – ak je potrebné rozhovor zapisovať alebo nahrávať, treba o tom informovať dieťa vopred a požiadať ho o súhlas.

7.4 Návšteva fotografov, filmových štábov, novinárov a iných

Pri návšteve fotografov, filmových štábov, novinárov alebo iných počas programov, projektov a aktivít LIPANA, n.o. je potrebné prihladať na nasledovné:

- Novinári, fotografi/filmový štáb musia byť oboznámení s Politikou ochrany dieťaťa LIPANA, n.o. skôr, ako sa stretnú s deťmi, ktoré budú fotografovať, nahrávať alebo sa s nimi rozprávať. Zároveň podpíšu Záväznú vyhlásenie dodržiavať podmienky a princípy stanovené v tejto Politike.
- Je potrebné zabezpečiť, aby deti nezostali s novinármi, fotografmi a i. samé bez dozoru. Zodpovedný zamestnanec LIPANA, n.o. má byť prítomný počas celej doby.
- Deti, rodičia/zákonní zástupcovia budú informovaní o spôsobe zverejnenia fotografií, filmu alebo vyjadrení dieťaťa a LIPANA, n.o. získa ich súhlas s použitím získaného materiálu.

LIPANA, n.o.

- d) Je dôležité, aby kópie fotografií, filmov alebo vyjadrení boli zaslané organizáciám, s ktorými LIPANA, n.o. spolupracuje a preposlané deťom.
- e) Z dôvodu ochrany bezpečnosti dieťaťa novinár alebo fotograf musí oboznámiť LIPANA, n.o., ako bude získaný materiál použitý. LIPANA, n.o. si vyhradzuje právo nepovoliť zverejnenie materiálov v prípade, že ide o porušenie niektorých princípov a podmienok Politiky ochrany detí.
- f) Ak budú materiály využívané aj inými organizáciami, je potrebné pod fotografiou uviesť: LIPANA, n.o./meno fotografa © a nadpis fotografie.

8. Zodpovednosť: Monitorovanie a hodnotenie politiky ochrany detí

Cieľom monitorovania a hodnotenia Politiky ochrany detí je poučiť sa zo skúseností a poskytnúť informácie osobám, ktoré budúprehodnocovať Politiku a riešiť prípadné zmeny.

LIPANA, n.o. bude pravidelne monitorovať implementáciu Politiky a jej procesov. Zároveň bude zaznamenávať progres, dodržiavanie a prípadné poučenia z praxe, o ktorých bude manažér politiky ochrany detí informovať Správnu radu raz ročne. Monitorovanie a hodnotenie bude zabezpečené pravidelnou kontrolou, či sú všetky princípy dodržiavané a bezpečnosť detí zaručená. Kontrola bude vykonaná formou prieskumu medzi zamestnancami LIPANA, n.o., dobrovoľník-

mi a brigádnikmi, v ktorom sa budú môcť vyjadriť, či sú všetky štandardy stanovené v Politike dodržiavané efektívne a či je na ich zlepšenie potrebné niečo zmeniť.

Okrem všeobecného monitorovania a hodnotenia je potrebné urobiť i reaktívne hodnotenie, pre prípad, že dôjde k porušeniu Politiky a na základe tohto hodnotenia LIPANA, n.o. zvaží prípadné zmeny v Politike alebo spôsobu oznamovania a hlásenia jej porušení.

Zároveň prebehne každé tri roky vnútorné hodnotenie Politiky a jej dodržiavania a výsledky odsúhlasí Správna rada.

Košice, 27. decembra 2017

Daniela Čorbová, riaditeľka
LIPANA, n.o.

LIPANA, n.o.

Príloha č. 1: Závazné vyhlásenie súhlasu s Politikou ochrany detí Nadácie pre deti Slovenska

Ja, dolu podpísaný/á ..... záväzne vyhlasujem, že som si prečítal/a a plne porozumel/a štandardom a usmerneniam uvedeným v Politike ochrany detí LIPANA, n.o..

Súhlasím so všetkými uvedenými princípmi a uvedomujem si dôležitosť implementácie a presadzovania Politiky ochrany detí, jej štandardov, procesov a postupov a zaväzujem sa ich dodržiavať počas celej doby mojej spolupráce s LIPANA, n.o..

Zároveň beriem na vedomie, že svojím súhlasom dávam LIPANA, n.o. právo:

- skontrolovať možné záznamy v registri trestov priamo súvisiace s prácou s deťmi
- vyžiadať si podpísané Čestné vyhlásenie o akomkoľvek odsúdení v trestnom konaní alebo rehabilitovanom treste
- vyžiadať si vyhlásenie o možnom vyšetrowaní alebo obvineniach voči mne v súvislosti s bezpečnosťou detí
- vyžiadať si dva osobné posudky

..... (meno)

..... (zamestnanie/pozícia)

..... (podpis)

..... (dátum a miesto)

LIPANA, n.o.

Osobný posudok

Prosíme, uveďte meno, adresu a kontaktné údaje dvoch osôb, ktoré vás poznajú viac ako dva roky a nie sú rodinnými príslušníkmi, aby poskytli posudok vašej osoby.

Meno: .....

Adresa: .....

Mobil: .....

E-mail: .....

Meno: .....

Adresa: .....

Mobil: .....

E-mail: .....

Čestné vyhlásenie o bezúhonnosti

Boli ste už niekedy právoplatne odsúdený/á za úmyselný trestný čin?

ÁNO NIE

Ak áno, prosím, uveďte okolnosti a podrobnosti všetkých odsúdení, vrátane rehabilitovaných. Zároveň, prosím, uveďte prípadné vyšetrovanie alebo obvinenia, ktoré boli uznesené voči vašej osobe.

LIPANA, n.o. sa zaväzuje chrániť vami poskytnuté dôverné informácie, ktoré budú bezpečne uložené menovaným manažérom politiky ochrany detí v LIPANA, n.o., ktorý zároveň zväží, do akej miery predstavujú ohrozenie princípov Politiky ochrany detí.

Bol som poučený, že v prípade podania nepravdivého čestného prehlásenia môžem byť postihnutý za priestupok na základe § 39 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Príloha č. 2: Rozpoznávanie prejavov násilia

Rozpoznávanie prejavov násilia páchaného na deťoch je veľmi zložitá vec a neexistuje jednoduchý návod na rýchle a ľahké odhalenie. Existujú určité náznaky, ktoré môžu vzbudiť podozrenie, treba ich však hodnotiť veľmi opatrne. Netreba automaticky vyhlásiť, že v tom prípade ide o zneužívanie. Rovnako dôležité je uvedomiť si, že ak nejaké náznaky spozorujeme, treba o nich oboznámiť manažéra politiky ochrany detí čo najskôr, aby sa v prípade dokázaného zneužitia prijali opatrenia v súlade s Politikou ochrany detí.

Možné prejavy a následky fyzického násilia:

- modriny, popáleniny, vyklbenie, pohryznutie, rezné rany
- nepravdepodobné vysvetlenia zranení
- odmietanie hovoriť o zraneniach
- odtiahnutie sa pri fyzickom kontakte
- odmietanie odhaliť ruky, nohy v horúcom počasí
- odmietanie zapojiť sa do aktivít (ako napr. šport), ktoré si vyžadujú vyzlečenie vrchného oblečenia
- strach z návratu domov alebo z kontaktu s rodičmi
- prejavy nedôvery a obozretnosti voči dospelým
- sebazničujúce správanie
- agresivita voči iným
- pasivita a časté sťažovanie sa
- opakované úteky

Možné prejavy psychického násilia:

- nepriaznivý alebo oneskorený psychický, kognitívny a emocionálny vývin
- bojzlivosť
- omeškaný vývin reči alebo náhla zmena či porucha reči
- strach z nových situácií
- nízka sebaúcta
- nevhodné citové prejavy/reakcie na situácie
- extrémna pasivita a/alebo agresivita
- užívanie drog a alkoholu
- opakované úteky
- patologické kradnutie

LIPANA, n.o.

Možné prejavy zanedbávania:

- častý hlad
- vyberanie jedla zo smetných košov, krádež a skrývanie jedla
- nedostatočná osobná hygiena
- častá únava
- nevhodné oblečenie (napr. letné oblečenie v zime)
- časté meškanie do školy, na aktivity alebo absencia
- neriešené zdravotné problémy
- nízka sebaúcta
- nedostatočné spoločenské návyky
- patologické kradnutie
- užívanie drog a alkoholu

Možné prejavy sexuálneho zneužívania:

- veku neprimerané sexuálne správanie alebo vyjadrovanie sa
- nočné močenie a špinenie
- bolesti análneho otvoru alebo pohlavných orgánov
- problémy s nespavosťou
- strach zostať osamote s dospelým
- sexuálna promiskuita
- extrémne riskovanie u adolescentov

Možné obavy v správaní u dospelých:

- osoba, v ktorej prítomnosti sa správanie dieťaťa viditeľne mení – stáva sa utiahnutým, ustráchaným, v strese alebo podráždeným
- osoba, ktorá žiada dieťa, aby klamalo alebo tajilo niečo
- osoba, ktorá poruší ktorýkoľvek z princípov Politiky ochrany detí alebo Kódexu správania
- osoba, ktorá navrhne súkromnú komunikáciu s dieťaťom e-mailom, telefonicky alebo osobne

LIPANA, n.o.

Príloha č. 3: Hlásenie porušenia ochrany bezpečnosti

Ak máte podozrenie, že je nejaké dieťa ohrozené z pohľadu bezpečnosti, prosím vyplňte toto hlásenie, berúc na vedomie, že je potrebné nahlásiť ho (ústne alebo písomne) manažérovi politiky ochrany detí ešte v ten istý pracovný deň. Vzhľadom na urgentnosť situácie môžete toto hlásenie vyplniť pred alebo po tom, ako kontaktu- jete manažéra politiky ochrany detí v LIPANA, n.o..

Toto hlásenie použijete aj v prípade, že chcete oznámiť nehodu alebo udalosť porušenia bezpečnosti. Nehodu chápeme ako neplánovanú situáciu, ktorá spôsobila zranenie alebo mohla spôsobiť zranenie alebo poškodenie majetku, respektíve znečistenie okolia. Udalosť porušenia bezpečnosti chápeme ako nepríjemnú alebo nezvyčajnú udalosť.

Z dôvodu ochrany dôvernosti prosím vyplňte a podpíšte toto hlásenie bez toho, aby ste oboznamovali niekoho iného okrem manažéra politiky ochrany detí v LIPANA, n.o., ktorý toto hlásenie uschová na bezpečnom mieste.

1. Informácie o vás

Meno: .....

Zamestnanie/pozícia: .....

Organizácia, pre ktorú pracujete: .....

Vzťah k dieťaťu: .....

Kontakt: .....

Tel.č.: .....

e-mail: .....

2. Informácie o dieťati:

Meno: .....

Pohlavie: .....

Vek: .....

Adresa: .....

Rodič/zákonný zástupca: .....

Bola poskytnutá zdravotná pomoc? .....

Kto poskytol zdravotnú pomoc? .....

LIPANA, n.o.

Hospitalizácia?   ÁNO   NIE

Ak áno, ktorá nemocnica: .....

3. Informácie o podozrení alebo udalosti

Ide v tomto prípade o:

- podozrenie, ktoré máte ohľadom ohrozenia dieťaťa
- udalosť, ktorej ste boli svedkom
- udalosť, o ktorej vás informovala tretia osoba

Ak vás informoval niekto iný, prosím napíšte v akom vzťahu je táto osoba k dieťaťu, ktoré bolo ohrozené:

.....

Čo sa stalo? Popíšte okolnosti za akých sa udalosť odohrala (kde/kedy/kto...) a príčiny (prečo/ako...). Prosím jasne odlíšte fakty od predpokladu, pozorovania atď. (napríklad spozorovanie prejavov emocionálneho stavu dieťaťa alebo zranení).

.....

.....

.....

.....

.....

Ak je to relevantné pre túto udalosť, povedalo vám dieťa alebo niekto iný ešte niečo ohľadom prípadu a ak áno, ako ste zareagovali (prosím nenevádzajte dieťa k odpovedi, zaznamenajte iba reálne vyjadrenie)?

.....

.....

.....

.....

.....

Dátum, čas a miesto údajnej udalosti:

.....

Meno údajného páchatel'a (ak ide o prípad spáchaného činu)

.....

LIPANA, n.o.

Boli pri údajnej udalosti prítomné ďalšie deti alebo iné osoby?

.....

Sú ohrozené aj iné deti?

.....

Ako ste reagovali a čo ste urobili?

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis: .....

Dátum: .....

Vyplní manažér politiky ochrany detí LIPANA, n.o.:

Nehoda/udalosť bola vyšetovaná:

ÁNO

NIE Bude potrebná

písomná správa z vyšetovania:

ÁNO

NIE

Z dôvodu ďalšieho vyšetovania a určenia pôvodu nehody alebo udalosti, by bolo vhodné získať výpovede ďalších svedkov. Sem uveďte údaje o svedkoch, ich výpovede alebo iné doplnkové informácie:

.....

.....

.....

.....

.....

LIPANA, n.o.

Príloha č. 4: Informovaný súhlas

Osobné údaje a údaje pre prípad núdze

Meno a vek: .....

Telefónne číslo (mobil): .....

E-mail: .....

Zúčastňujete sa ..... (aktivita) dobrovoľne?

ÁNO NIE (prosím označte vašu odpoveď)

Chceli by sme, aby ste sa na tejto akcii cítili vítaní a pohodlne. Pomôže nám v tom, keď vyplníte nasledovný formulár:

Trpíte alergiami? ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Je nejaká oblasť, v ktorej by sme vám mohli pomôcť počas tejto akcie (ak máte nejaké telesné postihnutie/psychické ochorenie/problémy v komunikácii/ nízke sebavedome a i.)? ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Môžeme pomôcť niečím, čím vám umožníme plnohodnotne sa zapojiť do akcie? ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Beriete nejaké lieky, o ktorých by sme mali vedieť? ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Máte špeciálne požiadavky alebo potreby v stravovaní? ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Ak vám praktizovanie náboženstva prekáža zapojiť sa do nejakej aktivity alebo nejakým iným spôsobom znemožňuje zúčastniť sa, dajte nám o tom vedieť.	Ďalšie informácie:

LIPANA, n.o.

V prípade núdze

Kontaktné osoby pre prípad núdzového kontaktovania. Je dôležité, aby ste tento formulár vypísali dôkladne.

Osoba 1 Meno: ..... Vzťah ku vám: ..... Telefónne číslo (mobil):	Osoba 2 Meno: ..... Vzťah ku vám: ..... Telefónne číslo (mobil): .....
Súhlasíte, aby vám v prípade núdze bola poskytnutá pomoc (hospitalizácia, zubná ambulancia, resp. podanie anestézie?) ÁNO ☐ NIE ☐	Ďalšie informácie:
Súhlas:	Podpis: .....
Miesto:	Dátum: .....
Ak máte menej ako 18 rokov, prosíme rodiča alebo zákonného zástupcu, aby vyplnil formulár a svojím podpisom dal súhlas. Dieťa/mladistvá osoba mladšia ako 18 rokov: <ul style="list-style-type: none"> • sa môže zúčastniť ..... (aktivita/udalosť/stretnutie a i.) • sa môže zúčastniť na aktivite, ktorá bude zaznamenaná médiami ..... • bola informovaná o cieľoch danej akcie, slobodnom rozhodnutí zúčastniť sa a veku primeranej anonymite. • bola informovaná, že sa môže kedykoľvek rozhodnúť nepokračovať v aktivite bez akýchkoľvek dôsledkov • môže prijať v prípade núdze zdravotnú pomoc podanú odborníkom počas akcie	
Meno a priezvisko:	Vzťah k dieťaťu/mladej osobe:
Miesto:	.....
Podpis:	Dátum: .....

LIPANA, n.o.

Informovaný súhlas dieťaťa s použitím údajov v médiách

Chceme sa uistiť, že súhlasíš s použitím údajov, fotiek a tvojich vyhlásení v médiách

LIPANA, n.o. a PR team v tomto čase propagujú .....
(aktivita/program a i.) . Tvoje fotky a/alebo vyjadrenia použijeme na ich zverejnenie. Týmto spôsobom oboznamujeme verejnosť s ..... (aktivita).

Súhlasíš:

- aby fotky, audio a video nahrávky, v ktorých sa objavíš, tvoj umelecký výtvor alebo vyjadrenie boli použité na našej webstránke, sociálnych médiách, letákok, publikáciách alebo iných formách verejnej prezentácie našej práce a práce iných organizácií, ktoré pomáhajú deťom a mladým ľuďom?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO   NIE

- aby sme nahrali tvoje vyjadrenia a použili ich pri propagácii našich programov, projektov a aktivít?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO   NIE

- aby sme použili tvoje meno pri zdieľaní horeuvedeného obsahu (danej aktivity sa môžeš zúčastniť bez ohľadu na to, či súhlasíš s použitím svojho mena)?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO   NIE

- aby ťa oslovili novinári a urobili s tebou rozhovor počas .....
(aktivita) a použili fotografie alebo video/audio nahrávky na ktorých sa objavíš (počas všetkých rozhovor s médiami ťa bude sprevádzať dospelý, ktorý s tebou príde a zamestnanec LIPANA, n.o.. Máš právo neodpovedať na otázky s ktorými nesúhlasíš, alebo sa k nim nechceš vyjadriť)?

Prosím, zakrúžkuj odpoveď: ÁNO   NIE

Podpis: .....

Miesto: .....

Dátum: .....

LIPANA, n.o.

Príloha č. 5: Dôležité kontakty

LIPANA, n.o.
Kuzmányho 49
Košice, Slovenská Republika
www.lipana.sk
+421 904 336 079
lipana@lipana.sk

Manažérka politiky ochrany detí
Daniela Čorbová, daniela.corbova@corba.sk, 0904 336 079

Menovaná členka Správnej rady
Kamila Olejníková, olejnikova@ovitex.sk, 0908 108 353

Telefónna Linka detskej istoty: 116 111 (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko) Internetová on-line poradňa IPčko: www.ipecko.sk (bezplatná, anonymná, nonstop pre celé Slovensko)

Národné koordinačné stredisko pre riešenie problematiky násillia páchaného na deťoch
Detstvo bez násillia - www.detstvobeznasilia.gov.sk

Internetová stránka pre vyhľadanie rôznych druhov pomoci podľa regiónov:

- Orgány sociálnoprávnej ochrany detí
- Centrá pre matky s deťmi
- Krízové centrá pre deti
- Poradenstvo - diagnostika - terapia

Záchranná a hasičská služba, polícia: 112

Záchranná služba: 150, 112

Polícia: 158, 112

Hasičská služba: 155, 112

Horská záchranná služba: 18 300